

Zásady systému výkonnostných zmlúv SAV

Podpora vedy, výskumu a inovácií je na Slovensku dlhodobo nedostatočná. Akčný plán Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií prináša úprava financovania SAV na roky 2024 až 2030 formou tzv. výkonnostných zmlúv. Na základe aktualizácie Akčného plánu a plánu finančného zabezpečenia výkonnostných zmlúv prijatého vládou SR v máji 2024 prijme SAV tieto opatrenia:

1. SAV zavedie nasledovné zmeny v inštitucionálnom financovaní:

- kritériá financovania odzrkadlia výsledky overenia excelentnosti vo výskume (VER – Verification of Excellence in Research) a Pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií SAV (ďalej aj „medzinárodná akreditácia“) - Na základe odporúčaní medzinárodnej akreditácie SAV sa časť alokácie inštitucionálneho financovania vyčlení na podporu strategických priorít SAV (integrácia verejných výskumných inštitúcií a podporné programy) a rozvoj infraštruktúry SAV.
- dodrží podobné kritériá na rozpis dotácie, ako sú kritériá na rozpis dotácie na nepedagogické aktivity vysokých škôl – t.j. okrem zahrnutia VER a medzinárodnej akreditácie SAV budú medzi kritériami najmä vedecké výstupy (vážené podľa vybraných scientometrických kritérií), získavanie zahraničných grantov a spolupráca s firmami,
- uzavrie so zriaďovanými verejnými výskumnými inštitúciami (v.v.i.) výkonnostné zmluvy, ktoré budú ex ante odmeňovať za posun v kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľoch
  - pokrývajúcich oblasti Excelentný výskum, Kvalitné výskumné prostredie (vrátane internacionalizácie výskumného prostredia), Spoločenský dosah a Kvalitné riadenie.
  - Pri neplnení výsledkov za stanovené obdobie budú zdroje pre danú v.v.i. krátené v prospech ostatných organizácií SAV
  - Ústavy SAV, ktorých veľkosť (vypočítaná ako priemer FTE za 2021-2023) je pod 15. percentilom veľkosti v.v.i. na SAV (FTE=20), budú mať integráciu do väčších celkov do konca prvého zmluvného obdobia výkonnostných zmlúv ako povinnú podmienku.

Na uvedený účel SAV vyčlení 12,5 milióna eur v roku 2024, 15,4 milióna eur v roku 2025 a 25,3 milióna eur v roku 2026.

2. V súlade s odporúčaním Pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií SAV rozvíjať strategické priority/programy SAV podporí:

- fungovanie profesionálneho útvaru/útvarov zameraných na transfer technológií. Účelom podpory bude zmapovanie technológií, poznatkov, expertízy a infraštruktúry s potenciálom komerčného využitia v aplikačnej praxi. Cieľom je spracovanie podkladov pre systematickú propagáciu výsledkov a expertízy inštitúcií, uľahčenie nadväzovania spoluprác s podnikateľskou sférou a zvýšenie počtu prípadov komercializácie výsledkov vedy a výskumu. Podklady budú použité nielen pre propagáciu portfólia licenčných príležitostí, ale aj ponuky služieb pre zákazkový a spoločný výskum s podnikateľskou sférou.

- SAV prijme stratégiu/koncepciu/pravidlá pre nakladanie s duševným vlastníctvom v súlade s odporúčaniami panelov medzinárodnej akreditácie SAV. V prípade, že v rámci pripravovaného nového zákona o vede, výskume a inováciách bude prijatý národný štandard pre zhodnocovania výsledkov výskumu financovaného z verejných zdrojov (ďalej len „národný štandard“), SAV uvedený národný štandard splní do konca roka 2025. Ak SAV nebude schopná preukázať splnenie podmienok národného štandardu do konca roka 2025, zaväzuje sa prijať plán postupného rozvoja s časovým harmonogramom na dosiahnutie plne rozvinutého systému v súlade s národným štandardom.
  - Na uvedený účel SAV vyčlení 100 000 eur v roku 2024, aj v roku 2025
- rozvoj doktorandského štúdia – napr. postupné zvyšovanie počtu doktorandov, podpora záujmu o skorší návrat po rodičovskej dovolenke alebo podpora výskumných grantov pre doktorandov (Doktograd).
  - zapojenie excelentných výskumníkov so zahraničnou skúsenosťou – spolufinancovanie schém zameraných na excelentných výskumníkov so zahraničnou skúsenosťou, ktorí si môžu na SAV zakladať vlastné výskumné skupiny (napr. SASPRO, Impulz).
3. SAV vytvorí program pre vedúcich zamestnancov a administratívne kapacity, na ktorý vyčlení 50 000 eur ročne v rokoch 2024–2026.

System výkonnostných zmlúv SAV 2024–2026

Finančné prostriedky poskytnuté SAV v rámci výkonnostných zmlúv budú prerozdeľované v podprogramoch zameraných na ďalší rozvoj a zvyšovanie kvality výstupov a samotnej vedeckej práce ale i ďalších aktivít v prospech spoločnosti a SAV.

Tri podpogramy sú zamerané na rozvoj infraštruktúry na inštitucionálnej úrovni, na podporu strategických priorít SAV a predovšetkým na zvyšovanie kvality a podporu strategických priorít verejných výskumných inštitúcií SAV prostredníctvom individuálnych výkonnostných zmlúv.

<i>Podprogram</i>	<i>Alokácia</i>	<i>Tematický okruh</i>	<i>Alokácia</i>	<i>Ukazovatele</i>
Rozvoj infraštruktúry SAV	40 %		40 %	
Podpora strategických priorít SAV	10 %	Integrácia v.v.i.	5 %	
		Podporné programy	5 %	
Výkonnostné zmluvy SAV	50 %	Excelentný výskum	22,5 %	Významné publikačné výstupy Významné patenty a iné výstupy Významné granty Významný zmluvný výskum
		Kvalitné výskumné prostredie	17,5 %	Doktorandské štúdium Postdoktorandské pozície Internacionalizácia výskumného prostredia Veková vyváženosť a rodová rovnosť
		Spoločenský dosah	5 %	Popularizačné výstupy Občianska veda Vzdelávanie Normatívna úloha
		Kvalitné riadenie	5 %	Stratégia a akčný plán Ľudské zdroje Výkazníctvo a kontrola Riadiace štruktúry

1. Podprogram: Rozvoj (zdieľanej) infraštruktúry SAV

Alokácia: <=40 %

Prostredníctvom rozvojového podprogramu sa podporí ďalší rozvoj predovšetkým výskumnej infraštruktúry s vysokou pridanou hodnotou pre excelentný výskum a internacionalizáciu. Jednou z priorít je vybudovanie nového centra pre koncentráciu výskumu v spoločenských a humanitných vedách („Pavilón spoločenských vied“). Ďalšou prioritou je modernizácia existujúcej a doplnenie novej (zdieľanej) infraštruktúry pre excelentný výskum.

2. Podprogram: Podpora strategických priorít na úrovni SAV

Alokácia: <=10 %

2.1 Tematický okruh: Pokračovanie integrácie a reštrukturalizácie verejných výskumných inštitúcií

Verejné výskumné inštitúcie SAV identifikované ako vhodné pre zlúčenie do väčších celkov budú mať vo výkonnostnej zmluve povinnú položku k spájaniu ústavov. Spájanie v.v.i. bude bonifikované z prostriedkov vyčlenených v rámci tohto podprogramu. *Nesplnenie povinnej položky spájania ústavov do konca roku 2026 bude považované za nesplnenie výkonnostnej zmluvy zo strany dotknutej v. v. i.*

V.v.i. SAV, ktorých veľkosť (vypočítaná ako priemer FTE za 2021-2023) je pod 15. percentilom veľkosti všetkých v.v.i. na SAV (FTE=20), sa zaviazu zlúčiť sa do väčších celkov do konca prvého zmluvného obdobia výkonnostných zmlúv, t.j. do konca roka 2026. Najneskôr do 30. júna 2025 príslušné v. v. i. predložia plán spájania.

Pre ústavy nespĺňajúce vyššie uvedenú podmienku bude tento tematický okruh fakultatívny. V závislosti od odporúčania akreditačného panelu a po negociácii s predsedníctvom SAV sa uvedené ústavy môžu zaviazat' k zlúčeniu do väčších celkov, alebo v prípade už zlúčených centier k hlbšej vnútornej integrácii (úprava vnútornej štruktúry, najmä odstránenie jednej alebo viacerých úrovní riadenia, vnútorné prepojenie ústavov v rámci centra, prechod od štruktúry založenej na oddeleniach na štruktúru založenú na výskumných tímoch a pod.).

2.2 Tematický okruh: Podporné programy SAV

Okruh je zameraný o.i. na podporu mladých talentov, podporu podávania významných projektov, podporu transferu poznatkov a ochrany duševného vlastníctva.

3. Podprogram: Výkonnostné zmluvy SAV s jednotlivými v.v.i.

Alokácia: ≥ 50 %

Najdôležitejší podprogram je zameraný na ďalšie skvalitnenie vedeckej a výskumnej práce na jednotlivých v.v.i. Prostriedky budú prideľované v štyroch tematických okruhoch:

1. Excelentný výskum (alokácia 45 % prostriedkov podprogramu),
2. Kvalitné výskumné prostredie (35 %),
3. Spoločenský dosah výskumu (10 %) a
4. Kvalitné riadenie výskumu (10 %).

Každá v.v.i. si zvolí ukazovatele z uvedených štyroch tematických okruhov. K zvoleným ukazovateľom si každá v.v.i. určí vlastnú referenčnú hodnotu výkonu za predchádzajúce obdobie a očakávané zlepšenie (zmenu) každého ukazovateľa do konca roku 2026. Zvolené hodnoty musia byť dostatočne zdôvodnené a následne schválené príslušným hodnotiacim panelom, ktorý ich môže príp. upraviť tak, aby boli dostatočne ambiciózne. *Výber ukazovateľov by mal reflektovať tie oblasti, v ktorých má príslušné v.v.i. najvýraznejší priestor na zlepšenie.* Základným východiskom je hodnotenie medzinárodného panelu pri poslednom Pravidelnom hodnotení vedeckých organizácií SAV a reflexia tohto hodnotenia samotnou v.v.i. Výber ukazovateľov by mal zároveň reflektovať existujúcu/pripravovanú stratégiu v.v.i. Veľkosť navrhutej zmeny má byť ambiciózna, ale reálne dosiahnuteľná (najmä s využitím dodatočných zdrojov z výkonnostných zmlúv). Hodnotiaci panel vyhodnotí výber ukazovateľov (súvis so stratégiou a identifikovaným priestorom na zlepšenie), výber referenčnej hodnoty, t.j. jej primeranosť v danej oblasti výskumu a primeranosť k finančnej náročnosti, ako aj ambicióznosť a realizovateľnosť navrhovaného zlepšenia.

Pri výbere konkrétnych ukazovateľov si môže každá v. v. i. v dobre odôvodnených prípadoch ukazovateľ upraviť tak, aby lepšie zodpovedal charakteristike príslušnej v. v. i., zároveň však musí zostať zachovaný význam ukazovateľa. Konečné znenie takýchto upravených ukazovateľov, ich referenčné hodnoty a navrhované zlepšenia musia byť schválené hodnotiacim panelom.

Prostriedky na Výkonnostné zmluvy výskumných v. v. i. PSAV rozpisuje na jednotlivé v. v. i. podľa ich priemerného prepočítaného počtu zamestnancov za roky 2021 – 2023 (v podiele 50 % FTE do výšky limitu počtu zamestnancov a 50 % FTE bez limitu).

Do systému výkonnostných zmlúv bude zahrnuté Centrum pre využitie pokročilých materiálov SAV, v. v. i. (CEMEA). FTE Ústavu ekológie lesa SAV, v. v. i. bude znížené o FTE infraštruktúrnej organizačnej zložky Arborétum Mlyňany.

V prípade prevažne infraštruktúrnej v. v. i. určí ukazovatele a ich váhu príslušný hodnotiaci panel. Alokácia prostriedkov pre v. v. i. prevažne infraštruktúrneho charakteru bude predstavovať 50 % výšky alokácie výskumnej v. v. i. a bude vyčlenená z podprogramu *Rozvoj (zdieľanej) infraštruktúry SAV*.

3.1 Tematický okruh: Excelentný výskum

Váha: 45 %

3.1.1 Významné publikačné výstupy vedeckého výskumu – povinný ukazovateľ

Merateľné ukazovatele zamerané na vedecké recenzované výstupy s významným autorským podielom (napr. prvý alebo korešpondenčný autor):

- vo vedeckých článkoch vo WOS Core Collection, ktorých časopis má najlepší JIF percentil podľa JCR v rozsahu 90.00–99.99,
- vo vedeckých článkoch v databáze Scopus, ktorých časopis spadá do 10 % najlepších časopisov s najvyšším SJR vo vednej oblasti,
- vo vedeckých článkoch v Nature Index,
- vo vedeckých článkoch ktorých časopis má v Nordic List úroveň 2,
- v monografiách, editovaných knihách, príp. kapitolách, ktorých vydavateľ má v Nordic List úroveň 2 alebo
- v iných významom zodpovedajúcich publikačných výstupoch.

V prípade organizácie, ktorá v rokoch 2020–2023 nemala ani jeden výstup evidovaný v 1. kvartile medzinárodných databáz, je možné akceptovať ako merateľný ukazovateľ výstupy evidované v 1. kvartile.

Ukazovateľ: Priemerný ročný počet excelentných vedeckých publikačných výstupov

alebo

Ukazovateľ: Podiel excelentných vedeckých publikačných výstupov na celkovom počte publikačných vedeckých výstupov

Každá v.v.i. si zvolí databázu (skupinu databáz), stanoví si svoj východiskový priemerný počet publikácií za kalendárny rok na základe svojho predchádzajúceho výkonu v rokoch 2020–2023 a stanoví si cieľový priemerný počet významných publikácií za roky 2024–2026. Orientačné zlepšenie výkonu si každá v.v.i. nastaví napríklad podľa čiastočného výsledku z predchádzajúceho Pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií SAV, časti „Scientific quality and productivity“. *Napríklad*, organizácie hodnotené ako A, A/B by si mali aspoň udržať svoj výkon, zatiaľ čo organizácie hodnotené ako B/C, C, C/D by si mali stanoviť výraznejšie zlepšenie, aspoň o 10-15 %.

Pozn. Publikácie vypracované v rámci veľkých kolaborácií, ako napr. ATLAS, ALICE, sa nezapočítavajú. Publikácie vo vydavateľstvách s predátorskými rysmi nemusia byť akceptované.

Z nasledujúcich troch ukazovateľov si v.v.i. vyberie aspoň jeden.

3.1.2 Významné patenty a iné významné výstupy

Merateľné ukazovatele zamerané na priemerný ročný počet zmlúv o patentovej spolupráci (patenty PCT), alebo udelenie významných licencií na práva duševného vlastníctva, alebo inak komerčne využité právo duševného vlastníctva (aspoň 0.5% ročného rozpočtu v. v. i. z kapitoly SAV) alebo iné významom zodpovedajúce ukazovatele využitia duševného vlastníctva v období 2024–2026.

Taktiež merateľné ukazovatele zamerané na počty iných než vedeckých publikačných významných výstupov, napríklad medzinárodná výstava, film v medzinárodnej distribučnej sieti, vedecká databáza, významný medzinárodný terénny alebo archeologický výskum alebo iné významom zodpovedajúce výstupy.

Ukazovateľ: Priemerný ročný počet iných významných výstupov v. v. i.

Pozn. V prípade organizácií, ktoré v rokoch 2020-2023 nemali registrovaný žiadny patent, je možné akceptovať ako zlepšenie aj registráciu prvého patentu, udelenie prvej licencie alebo prvý príklad komerčného využitia IP v rokoch 2024–2026.

Pozn. Výstupy zaradené v tejto časti nemôžu byť zároveň zaradené v časti 3.1.1.

3.1.3 Významné granty

Merateľné ukazovatele zamerané na počty hodnotených a získaných grantov vo významných grantových schémach:

ERC, projekty ESA (vyžaduje sa aspoň hodnotenie B), významné výskumné (RIA) projekty v Horizonte Európa (nadprahovo hodnotené) alebo iné významom zodpovedajúce projekty, ktorých význam posúdi hodnotiaci panel.

Alternatíva: podporné (CSA) granty Horizontu Európa (ako Teaming, Twinning, Era chair). Vyžaduje sa získanie grantu.

Ak organizácia nemala v rokoch 2020–2023 žiadnu podanú a hodnotenú grantovú žiadosť vo významnej medzinárodnej grantovej schéme, za potrebné zlepšenie sa môže považovať aj podanie prvej grantovej žiadosti, ktorá bude v príslušnej grantovej schéme vyhodnotená.

Ukazovateľ: Priemerný ročný počet hodnotených grantových žiadostí vo významných medzinárodných grantových schémach.

3.1.4 Významný zmluvný výskum

Merateľné ukazovatele zamerané na zmluvy o vedecko-technickej spolupráci, zmluvy o zabezpečení služieb výskumu alebo vývoja generujúce príjem zodpovedajúci aspoň 0.5 % ročného rozpočtu v. v. i. z kapitoly SAV alebo významom zodpovedajúce zmluvy. Ak organizácia nemala v rokoch 2020–2023 žiadnu zmluvu, za potrebné zlepšenie sa môže považovať prvá zmluva o vedecko-technickej spolupráci, resp. zmluva o zabezpečení služieb výskumu.

Ukazovateľ: Priemerný ročný počet významných zmlúv alebo kumulatívny objem financií v porovnaní s predchádzajúcim obdobím

3.2 Tematický okruh: Kvalitné výskumné prostredie

Váha: 35 %

Každá v.v.i. si z nasledujúcich štyroch ukazovateľov zvolí aspoň dva.

3.2.1 Úspešné doktorandské štúdium

Ukazovatele zamerané predovšetkým na počet denných doktorandov po minimovej skúške vzhľadom na počet školiteľov.

Ukazovateľ: Podiel počtu doktorandov po minimovej skúške na celkovom počte potenciálnych školiteľov

Pozn. Základný ukazovateľ nemusí byť vhodný pre v. v. i., ktoré mali priemerný ročný počet denných doktorandov po minimovej skúške v období 2020–2023 rovný kvóte počtu denných doktorandov stanovenej SAV.

3.2.2 Kariérny rozvoj a stabilizácia post-doktorandských pozícií

Ukazovatele zamerané na počet postdoktorandov (vedeckých pracovníkov do 7 rokov od úspešnej obhajoby PhD.) vzhľadom na celkový počet vedeckých pracovníkov. Obdobie materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Ukazovateľ: Podiel FTE postdoktorandov na celkovom FTE vedeckých pracovníkov

3.2.3 Internacionalizácia výskumného prostredia

Ukazovatele zamerané na počet doktorandov a/alebo zamestnancov s iným občianstvom ako SR, resp. takých, ktorí vyštudovali na zahraničnej vysokej škole (aspoň bakalársky program) alebo absolvovali dlhodobý pobyt (aspoň 2 roky nepretržite) na zahraničnom výskumnom pracovisku vzhľadom na celkový počet vedeckých pracovníkov, alebo iné významom zodpovedajúce ukazovatele.

Ukazovateľ: Podiel „zahraničných“ doktorandov, post-doktorandov a pracovníkov na celkovom počte vedeckých pracovníkov

3.2.4 Veková vyváženosť a rodová rovnosť

Ukazovatele zamerané na dosiahnutie a zlepšenie vekovej vyváženosti a rodovej rovnosti na jednotlivých v.v.i. Cieľom je dosiahnutie stanoveného podielu zamestnancov v dôchodkovom veku ku všetkým zamestnancom alebo dosiahnutie stanoveného

podielu zamestnancov vo veku do 40 rokov ku všetkým zamestnancom alebo dosiahnutie aspoň 33% podielu menej zastúpeného pohlavia.

Ukazovatele: Podiely príslušných zamestnancov

3.3 Tematický okruh: Spoločenský dosah výskumu

Váha: 10 %

Každá v.v.i. si zvolí ukazovatele z aspoň jednej z nasledujúcich skupín ukazovateľov.

3.3.1 Významné popularizačné výstupy

Merateľné ukazovatele zamerané predovšetkým na sledovanie počtu a kvality popularizačných výstupov, napr. **pozvaní do rozhlasových a audiovizuálnych relácií a diskusií s odbornou problematikou vo verejnoprávnych masmédiách alebo v elektronických masmédiách s celoštátnym dosahom a sledovanosťou aspoň 5 % alebo medzinárodných médiách; autorských článkov a rozhovorov o odbornej problematike v printových masmédiách s celoštátnou distribúciou, alebo v iných významom zodpovedajúcich médiách.**

Ukazovatele: Priemerný ročný počet významných popularizačných výstupov

3.3.2 Občianska veda („citizen science“)

Ukazovatele zamerané na sledovanie zapojenia občanov (nevedcov) do výskumu alebo významom zodpovedajúce ukazovatele.

Ukazovateľ: Priemerný ročný počet zapojených občanov a osobohodiny zapojenia

3.3.3 Vzdelávanie

Ukazovatele zamerané na sledovanie zapojenia pregraduálnych študentov a žiakov ZŠ a SŠ do výskumnej prípravy (letné školy, stredoškolská odborná činnosť a pod.), vedenie záverečných prác študentov VŠ, alebo významom zodpovedajúce formy vzdelávacích aktivít.

Pozn. Započítané sú iba aktivity, ktoré majú príslušnú v. v. i. uvedenú ako organizáciu, kde bola aktivita vykonaná/zorganizovaná. Nerátajú sa aktivity, ktoré vykonali pracovníci v.v.i. ako zamestnanci vysokých škôl alebo univerzít.

Ukazovatele: Priemerné ročné počty študentov, priemerné ročné počty študentských prác, osobohodiny zapojenia

3.3.4 Spoločenský dosah výskumu, normatívna úloha

Ukazovatele zamerané na počty a kvalitu dokumentov akceptovaných orgánom verejnej moci ako normatív alebo analytické zhodnotenie, výsledkov oficiálnej expertíznej činnosti znalca, alebo významom zodpovedajúce výstupy. Zahrnuté môžu byť aj výstupy dokumentujúce dosah na zdravie ľudí, sociálne zabezpečenie, obchod a hospodárstvo, verejnú politiku, právo a služby, životné prostredie, vzdelávanie a pod.

Pozn. Nerátajú sa dokumenty, ktoré boli pripravené pracovníkmi v.v.i. ako súkromnými osobami na základe zmlúv, kde nevystupuje v.v.i.

Ukazovateľ: Priemerný ročný počet dokumentov

3.4 Tematický okruh: Kvalitné riadenie vedy a výskumu

Váha: 10 %

Všetky skupiny ukazovateľov v tomto tematickom okruhu sú povinné. Každá v.v.i. si zvolí spôsob plnenia a príp. zlepšenia pre každú skupinu ukazovateľov.

3.4.1 Stratégia a akčný plán

Ukazovatele zamerané na pravidelnú aktualizáciu stratégie a vyhodnocovanie implementácie akčného plánu v. v. i.

Každá v.v.i. si vypracuje/aktualizuje svoju stratégiu, ktorú predloží príslušnému hodnotiacemu panelu najneskôr do 30. júna 2025. Pozn. V. v. i., ktoré majú vo výkonnostnej zmluve podmienku povinného spájania, predložia vypracovanú stratégiu do 30. júna 2026.

Výstup: Aktualizovaná stratégia v.v.i. (do 30. júna 2025, resp. 2026 v prípade spájajúcich sa organizácií)

Podklad: Správa v. v. i. hodnotiaca implementáciu stratégie a akčného plánu v. v. i. v rokoch 2024–2026

3.4.2 Ľudské zdroje

Ukazovatele sledujúce prácu s ľudskými zdrojmi na v.v.i., ako napr. počty pracovníkov, ktorí prešli štandardným výberovým konaním alebo významom zodpovedajúce ukazovatele.

Podklad: Správa v. v. i. o nakladaní s ľudskými zdrojmi

3.4.3 Výkazníctvo a kontrola

Ukazovatele zamerané na sledovanie miery a kvality povinných hlásení smerom k zakladateľovi, napr. rozpočtových a personálnych výkazov, výročných správ, alebo významom zodpovedajúcich.

Podklady: Výročné správy v. v. i., stanoviská ETO a vedenia príslušného oddelenia vied SAV

3.4.4 Implementácia riadiacich štruktúr a kvalita riadenia

Ukazovatele sledujúce stabilné fungovanie vedeckých a správnych rád v. v. i., spoluprácu s dozornou radou v. v. i., pravidelné stretnutia s medzinárodným poradným panelom v. v. i., alebo významom zodpovedajúce ukazovatele.

Podklady: Správy o (zápisnice z) činnosti dozornej, vedeckej a správnej rady v.v.i., správa o činnosti medzinárodného poradného panelu

Príprava a vyhodnocovanie výkonnostných zmlúv

Pri hodnotení kvality a zlepšenia jednotlivých v.v.i. je žiaduce sa odkloniť od používania kvantitatívnych ukazovateľov, ktoré nedokážu zachytiť a komplexne vyhodnotiť široké spektrum vedeckých disciplín a interdisciplinaritu modernej vedy.

Pre negociáciu a hodnotenie výkonnostných zmlúv s jednotlivými v.v.i. budú zriadené *tri hodnotiace panely*, jeden pre každé oddelenie vied. Úlohou panelov bude vyrokovať výkonnostné zmluvy s v.v.i. a následne monitorovať a vyhodnocovať plnenie ukazovateľov výkonnostných zmlúv.

Každý panel bude pozostávať z podpredsedu SAV pre príslušné oddelenie vied, ďalšieho člena Predsedníctva SAV pre príslušné oddelenie vied, zahraničného experta, zástupcu VAIA (MŠVVaM SR) a zamestnanca SAV povereného agendou výkonnostných zmlúv.

Pred negociáciou o parametroch výkonnostných zmlúv si každá v.v.i. stanoví východiskové hodnoty zvolených ukazovateľov a určí, aké zmeny považuje za dostatočne ambiciózne pre zlepšenie kvality a výkonu v zvolených tematických okruhoch. Východiskové hodnoty a parametre zlepšenia musia byť dostatočne zdôvodnené. Navrhnuté východiskové hodnoty a očakávané zmeny zvolených výkonnostných parametrov sa potom môžu ešte upraviť v priebehu rokovaní s hodnotiacimi panelmi.

Po ukončení hodnotiaceho obdobia predloží v. v. i. správu o plnení ukazovateľov výkonnostnej zmluvy. Po preštudovaní správy hodnotiacim panelom bude plnenie výkonnostnej zmluvy vyhodnotené na spoločnom zasadnutí hodnotiaceho panelu a vedenia v. v. i. Voči rozhodnutiu hodnotiaceho panelu je možné sa odvolať a to do 15 dní od rozhodnutia. O odvolaní rozhodne Predsedníctvo SAV.

V prípade nesplnenia niektorého ukazovateľa bude financovanie príslušnej v. v. i. z výkonnostných zmlúv v období 2027–2030 znížené proporčne podľa váhy príslušného nesplneného ukazovateľa.

Príloha

Príklady postupu prípravy a výberu merateľných ukazovateľov pre v.v.i. v tematickom okruhu Excelentná veda

Príklad 1

V.v.i získalo v akreditácii pomerne kladné hodnotenia v oblasti publikácii, patentov, grantov aj spolupráce:

- *The publications are generally in good journals and are reasonably well cited. They have increased the number of Q1 publications, but there is still room for improving the publication track record, especially in high-tier multidisciplinary journals. The publication spectrum is very wide and would benefit from further increases in the international level and focus.*
- *Patenting and IPR is applied. The Centre has developed processes for material transfer agreements, securing IPR and licensing.*
- *Researchers have contracts and research projects with numerous industrial partners; yet only 2 out of 15 cooperations have significant financial impact. Company/industrial activities are always a challenge, but for*

stepping up these contacts is recommended.

- *EU's Horizon Europe 2021-2027 should be targeted both in terms of thematic consortia and ERC (especially), MSCA and RI fundings.*

Aj pri kladnom hodnotení panel navrhol priestor na zlepšenie. V.v.i. by si malo zvoliť za ukazovateľ získavanie významných grantov a zamerať sa na získanie HE grantov a navrhnúť cieľ definujúci aj želanú štruktúru grantov: napr. na 100 FTE aspoň 4 hodnotenia B a viac a z toho aspoň jedno vo vedúcej úlohe.

Ako druhý ukazovateľ si môže v.v.i. môže zvoliť buď získanie vyššieho finančného prínosu zo spolupráce s priemyslom, alebo navrhnúť panelu ako alternatívu udržanie súčasnej publikačnej a zároveň aj patentovej úrovni v oblasti významných publikácií a významných patentov.

Príklad 2

V.v.i. získalo priemerné hodnotenie za publikačnú aktivitu, aktivity v oblasti patentov, zmluvnej spolupráce alebo zahraničných grantov sú minimálne:

- *Publication-number of peer-reviewed publications relative to FTE Researchers and citations relative to researcher-FTE is, in the best case, average (around 2 papers/year per researcher including local and international publications and multi-author papers). Only a few publications are quite highly cited. We recommend to further increase publication number in highly-ranked international journals, this will be possible, when international collaboration is strengthened.*
- *Visibility of the Institute on a European scale needs to be improved, the Institute is asked to find strong partners for additional European projects,*

V.v.i. v tomto príklade sa sústreďí na tvorbu významných publikácií a získanie významných grantov, keďže tieto aktivity sa navzájom podporia. Cieľom sústredenej aktivity bude porovnateľný počet výstupov s predchádzajúcim obdobím, ale sústreďujúci sa na významné výstupy. Zároveň si v.v.i. stanoví za cieľ získanie prvého významného grantu (HE) v hodnotení aspoň B.

Príklad 3

V.v.i. má slušnú publikačnú aktivitu, aj grantovú aktivitu z pohľadu národných schém:

- *The research output overall is very good, although the number of publications in highly visible journals is not yet optimal, even when including large-scale collaborations. In Nature index journals there are 22 publications of the Institute in the evaluation period. However, the panel notices that most of these visible publications are contributions by exporting expertise and supporting larger consortia. While further increasing the number of Nature index publications, set a target for the fraction of the publications in which the institute has leading role.*
- *The institute is highly successful in attracting national research grants.*
- *The institute should consider licencing and industrial contracts to enhance its economic and societal impact.*

Uvedené v.v.i. sa podľa odporúčania panelu môže sústreďiť na zvýšenie počtu významných publikácií (v danej oblasti výskumu definovaných ako NI) a zároveň zvýšiť zastúpenie takýchto publikácií s vedúcou úlohou. Ďalej sa môže sústreďiť na získanie pozitívneho hodnotenia v rámci ERC grantov alebo na získanie prvej významnej patentovej prihlášky (PCT) alebo významnej spolupráce s priemyslom.

Zásady systému výkonnostných zmlúv SAV schválilo Predsedníctvo Slovenskej akadémie vied na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 29. 5. 2024 uznesením č. 956. C.

prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc., v. r.
predseda SAV